

Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026 – 2028

Kunnanhallitus antaa talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelusta seuraavat ohjeet:

1. Talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelu ja toiminnan suunnittelu perustuu vuoden 2025 talousarvion tasoon päävastuualue – ja tulosaluekohtaisesti varsinaisten toimintamäärärahojen osalta. Tulot arvioidaan käytettävissä olevan taksa- ja maksutason perusteella ja hallintokunnat tekevät taksa -/ maksuperusteiden tarkistamispäätökset.

Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset 2025-2028 ovat voimassa 1.5.2025-29.2.2028. Sopimuskaudella palkkoja korotetaan yleiskorotuksilla ja paikallisilla järjestelyillä.

Vuonna 2025 työvoimakustannukset nousevat noin 3,1% ja vuonna 2026 yhteensä 2,9 %. Palkat ja henkilöstösivukulut lasketaan palkkahallinnosta saatujen ohjeiden mukaisesti.

Raami (ulkoiset menot) päävastuualueittain asetetaan seuraavasti:

- Hallinto-, elinkeino- ja perusturvapalvelut	
▪ toimintakate	-3.000.000 euroa
- Sivistyspalvelut	
▪ toimintakate	-7.100.000 euroa
- Tekniset palvelut *	
▪ toimintatuotot	+1.040.000 euroa
▪ toimintakulut	-3.900.000 euroa

Toimintakate on -12.960.000 euroa. Toimintakate heikkenee 5,3 % verrattuna vuoden 2025 talousarvioon.

Vuosikatetavoitteeksi asetetaan 2.050.000

* Sosiaali- ja terveys -rakennusten tuotot ja kulut laskettu 6 kk.
Jokikartano, terveyskeskus, paloasema

2. Päävastuualuekohtaiset talousarvioehdotukset ja vaihtoehtolaskelmat sekä niiden toiminnalliset ja kustannus-/tulovaikutukset pyydetään **26.9.2025 mennessä** hallinto-, elinkeino-osastolle jatkovalmistelua varten.
3. Kunnanhallitus ja valtuusto käsittelevät toiminnan vaihtoehtoja ja talousvaikutuksia lokakuussa pidettävässä valtuuston talousarvioseminaarissa (16.10.2025 klo 9.00 alkaen)
4. Talousarvioluonnos valmistellaan siten, että valtuusto voi käsitellä sen ohjeellisena lopullista laadintaa varten ennen veropäätöksiä loka/marraskuun vaihteessa (valtuusto 12.11.2025).

5. Talousarvion määrittelyssä tulee huomioida toiminnan muutokset ja tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa tilinpäätöksestä 2024 esittämät huomiot ja näkökohdat.

Esimerkki talousarvion esittämistavasta (tulosalueittain):

Tulosalue: ****ASUNTO-, KAAVOITUS- JA MAAPOLITIikka**

Henkilöstö	1.1.2025		1.1.2026	
	vakinainen	tilapäinen	vakinainen	tilapäinen
kaavoitusarkkitehti	1		1	
Yhteensä	1	0	1	0

Yleiskuvaus

Asunto-, kaavoitus- ja maapolitiikan tulosalue on jaettu seuraaviin tulosyksiköihin:

- *asunnot*
- *kaavoitus*
- *maapolitiikka*

Valtuusto on kokouksessaan 21.10.2015 § 108 hyväksynyt Pyhäjoen kunnan asuntopolitiittisen strategian 2020. Valmistellaan asunnonhankintaohjelma vuosille 2025–2030.

Asuntokäytöstä poistuneet rakennukset puretaan.

Kunnanhallituksen perustama **asuntotoimikunta** kokoontuu noin kerran kuukaudessa.

Kunnanhallitus johtaa hallintosäännön mukaan yleis- ja asemakaavojen valmistelua ja kunnan maa- ja tonttipolitiikan valmistelua apunaan **maankäyttö- ja kaavoitustoimikunta**. Toimikunnalle asiat valmistelee kaavoitusarkkitehti.

Toteutetaan valtuuston 31.1.2018 hyväksymää maankäyttöstrategiaa ja toteuttamisohjelmaa 2035.

Pyhäjoen kunnalla ja Metsänhoitoyhdistys Pyhä-Kala ry:llä on metsäpalvelusopimus metsien ja taimikoiden hoidosta ja vuosittaisen metsänmyynnin kilpailuttamisesta.

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso 2025
VETOVOIMAINEN PYHÄJOKI			
Asuntojen vuokraus		Täyttöaste	vähintään 90 %

Asuntopoliittisen strategian toteuttaminen	Huonokuntoisista kiinteistöistä luovutaan strategian mukaisesti		
Metsän myynti	Hoidetaan päivitetyn metsänhoitosuunnitelman mukaisesti		
Taloudelliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso 2025
VASTUULLINEN PYHÄJOKI			
Vuokratulot		Vuokratulot / menot ja poistot	Vuokratulot kattavat menot ja poistot

KÄYTTÖTALOUS	<i>Tilinp. 2023</i>	<i>Ed.budj 2024</i>	<i>Budj. 2025</i>	<i>TS2 2026</i>	<i>TS3 2027</i>
TOIMINTATUOTOT	503 055	362 600	405 200	364 360	373 800
TOIMINTAKULUT	-565 705	-557 260	-476 190	-490 510	-505 230
TOIMINTAKATE	-62 650	-194 660	-70 990	-126 150	-131 430
POISTOT JA ARVONALENT.	-10 607	-27 780	-10 120	-10 120	-10 120
LASKENNALLISET ERÄT	-14 545	-12 270	-12 060	-12 420	-12 800
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-87 802	-234 710	-93 170	-148 690	-154 350

6. Tulosalueille asetetaan kuntalain mukaiset **taloudelliset** ja **toiminnalliset** tavoitteet sekä **mittarit**. **Mittareiden asettamiseen tulee kiinnittää aikaisempaa enemmän huomiota. Taloudellisten tavoitteiden, toiminnallisten tavoitteiden ja mittareiden avulla pitää voida luotettavasti arvioida toiminnan ja palvelutuotannon taloudellisuutta, tehokkuutta ja vaikuttavuutta.**
7. Talousarvioehdotus laaditaan käyttösuunnitelman tasolla ja tilikartan mukaisesti. Esitystapa tulee olla yhdenmukainen päävastuualueittain tulosalue- ja kustannuspaikka-tasolla. Talousarvioasiakirjan yhdenmukaisuutta arvioi ja ohjaa johtoryhmä. Esitystapa tulee olla yhtenevä ja asiaa kontrolloi talouspäällikkö Riika Nevanperä.
8. Kunnan vakinainen henkilöstö (virat- ja toimet) ja tilapäisen henkilöstön määrä esitetään talousarvioasiakirjassa täsmällisesti päävastuualueittain ja tulosalueittain. Päävastuualueen johtajat raportoivat henkilöstön määrän talousarviossa.
9. Talousarvion valmistelun yhteydessä tarkastellaan henkilöstövoimavaroja kokonaisuudessaan: osaaminen, vaihtoehtoiset ratkaisut, eläköitymisennusteet ja koulutukselliset näkökohdat huomioiden.

10. Toiminnan suunnittelussa kuullaan henkilöstöä ja etsitään tehokkaat ja vaikuttavat tavat operatiiviseen toimintaan.
11. Sisäisten erien suhteen toimitaan niin, että tekninen toimi laatii palvelusopimukset kiinteistöhuoltopalveluille sivistystoimen ja kunnanhallituksen kanssa. Sopimukset laaditaan omakustannushinnoitteluperiaatetta noudattaen. Sopimuksista tulee olla laskettavissa yksikkökustannukset (esim. €/asukas, €/m², €/m³, €/km jne.) ja ne tulee esittää talousarviossa.
12. Investointiosan raami (netto) on lähtökohtaisesti vuosikate taloussuunnitelma-kaudella. Investointiosan suunnittelun lähtökohtana on investointiosa 2025 – 2027. Useamman vuoden aikana (talousarviovuosi – suunnitelmavuosia) toteuttavan investoinnin määrärahat jaetaan toteutusvuosille arvioidun aikataulun mukaan ja hankkeen/hankeryhmän kokonaiskustannukset esitetään omana kokonaisuutena. Jos investointi ajoittuu useammalle vuodelle, valtuusto hyväksyy investoinnin kokonaiskustannusarvion ja tuloarvion.

Investointiosa tulee olla luonnoksena valmis 29.9.2025 ja se käsitellään valtuusto-seminaarissa. Investointiosan laadintavastuu on teknisellä johtajalla Aimo Korvella. Irtaimiston investoinniksi kirjataan yli 10.000 euron kertainvestoinnit. Sitä pienemmät ovat käyttötalouden hankintoja.

Pyhäjoella 23.6.2025

Kunnanhallitus